

Brusel 16. prosince 2023
(OR. en)

16890/23

LIMITE

ENER 701
ECOFIN 1391

Interinstitucionální spis:
2023/0444(NLE)

POZNÁMKA

Odesílatel:	Výbor stálých zástupců (část I)
Příjemce:	Rada
Č. dok. Komise:	16139/23
Předmět:	Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2022/2576, pokud jde o prodloužení doby jeho použitelnosti – politická dohoda

ÚVOD

1. Dne 28. listopadu 2023 předložila Komise návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2022/2576, pokud jde o prodloužení doby jeho použitelnosti¹.
2. Nařízení Rady (EU) 2022/2576 (dále jen „nařízení o solidaritě“) zahrnuje dočasná mimořádná opatření, jejichž cílem je snížit vysoké ceny energie a zlepšit bezpečnost dodávek plynu prostřednictvím i) těsnější solidarity v případě skutečného stavu nouze a nedostatku dodávek plynu, ii) lepší koordinace mezi členskými státy, iii) omezení volatility cen plynu a elektřiny a iv) stanovení spolehlivých referenčních hodnot pro ceny plynu.
3. Komise navrhuje prodloužit dobu použitelnosti nařízení o solidaritě o jeden rok do 31. prosince 2024.

¹ Dokument 16139/23.

4. Vzhledem k přetrvávajícím obtížím, které ovlivňují bezpečnost dodávek plynu v EU, a ke skutečnosti, že globální trhy s plynem a úrovně cen stále nejsou srovnatelné s předkrizovou situací, se takové cílené a časově omezené prodloužení považuje za nezbytné pro posílení solidarity a snížení napjatosti trhů s plynem.

AKTUÁLNÍ STAV

5. Návrh posoudila Pracovní skupina pro energetiku na zasedáních ve dnech 5., 7. a 12. prosince 2023.
6. Předsednictví zohlednilo připomínky členských států a předložilo první revizi znění² k výměně názorů na zasedání Coreperu dne 15. prosince 2023.
7. Vzhledem k tomu, že revidované znění by mohlo být přijato velkou většinou členských států, předsednictví nyní předkládá znění uvedené v příloze této poznámky s cílem dosáhnout politické dohody na nadcházejícím zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku (energetika), konajícím se dne 19. prosince 2023.
8. V celém znění bylo provedeno několik dalších právně-jazykových a stylistických změn za účelem jeho zlepšení, včetně sladění totožných bodů odůvodnění ve třech nařízeních pro mimořádnou situaci.
9. Změny návrhu Komise jsou vyznačeny **tučně** a symbolem [...]. Veškeré změny oproti znění dokumentu 16182/23 jsou vyznačeny **tučně s podtržením** a symbolem [...].

ZÁVĚR

10. S ohledem na výše uvedené skutečnosti se Rada vyzývá, aby posoudila kompromisní znění předsednictví uvedené v příloze této poznámky, projednala případné nevyřešené otázky vznesené delegacemi a dosáhla ve věci tohoto nařízení Rady politické dohody.

² Dokument 16182/23.

NAŘÍZENÍ RADY (EU) 2023/...

ze dne...

kterým se mění nařízení (EU) 2022/2576, pokud jde o prodloužení doby jeho použitelnosti

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 122 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Rady (EU) 2022/2576³ bylo přijato s ohledem na krizi v dodávkách plynu, kterou způsobila nevyprovokovaná a neodůvodněná **válečná agrese Ruska vůči** [...] Ukrajině [...], a na potřebu Unie reagovat dočasnými opatřeními v duchu solidarity mezi členskými státy. Jeho cílem je zmírnit dopad na cenu plynu řešením poptávky a nabídky, zajištěním bezpečnosti dodávek v celé Evropské unii a posílením solidarity.
- (2) Nařízení (EU) 2022/2576 stanoví dočasný právní rámec, pokud jde o lepší koordinaci nákupu plynu, opatření k předcházení nadměrným cenám plynu a nadměrné vnitrodenní volatilitě na trzích s energetickými deriváty a opatření **pro případ stavu** nouze v oblasti plynu.

³ Nařízení Rady (EU) 2022/2576 ze dne 19. prosince 2022 o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, spolehlivých referenčních cen a přeshraničních výměn plynu (Úř. věst. L 335, 29.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2576/oj>).

- (3) Doba použitelnosti nařízení (EU) 2022/2576 byla původně omezena do 30. prosince 2023.
- (4) V souladu s článkem 30 nařízení (EU) 2022/2576 provedla Komise přezkum tohoto nařízení a **dne 28. září 2023 vydala zprávu shrnující hlavní zjištění** [...] (dále jen „zpráva“)⁴. Ve zprávě dospěla k závěru, že nařízení (EU) 2022/2576 sehrálo přispěním ke stabilizaci trhu s plynem a zajištěním přiměřených dodávek plynu do EU významnou úlohu a že je důležitou součástí souboru nástrojů Unie pro zabezpečení dodávek plynu.
- (5) V nařízení (EU) 2022/2576 **se stanoví urychlené zřízení služby pro agregaci poptávky a společný nákup plynu** [...] a požadavek, aby členské státy přijaly vhodná opatření, jež zajistí účast plynárenských podniků a podniků spotřebovávajících plyn v jejich jurisdikci na procesu agregace poptávky organizovaném poskytovatelem služeb jako jeden z možných prostředků ke splnění cílů naplnění podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938⁵[...]. Členské státy a plynárenské podniky, jakož i podniky, které spotřebovávají plyn, se účinně zapojily do mechanismu agregace poptávky a společného nákupu zavedeného podle nařízení (EU) 2022/2576 („AggregateEU“) a přispěly k tomu, že do října 2023 byla agregována celková poptávka po plynu ve výši 44,[...]04 **miliardy metrů krychlových** [...], což odpovídá více než trojnásobku povinného množství pro agregaci poptávky. To ukazuje, že o [...]AggregateEU[...] byl mezi účastníky trhu značný zájem.

⁴ [...]

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 (Úř. věst. L 280, 28.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>).

- (6) Komise ve zprávě dospěla k závěru, že [...]AggregateEU[...] poskytl evropským kupujícím další příležitost k nákupu plynu od spolehlivých dodavatelů za konkurenceschopných podmínek, jakož i transparentnost trhu, pokud jde o poptávku a nabídku, a tím přispěl ke snížení volatility trhů.
- (7) Pokud jde o pravidla dozoru nad trhem, nařízení (EU) 2022/2576 vyžaduje, aby obchodní systémy, v nichž se obchoduje s energetickými komoditními deriváty, zavedly pro každý energetický komoditní derivát, s nímž se v nich obchoduje, mechanismus pro řízení vnitrodenní volatility založený na horních a dolních cenových hranicích [...], který definuje ceny, nad a pod nimiž nelze pokyny provést („mechanismus pro řízení vnitrodenní volatility“). Podle zjištění obsažených ve zprávě dochází na trzích s plynem stále k případům výrazné volatility a mechanismus pro řízení vnitrodenní volatility může hrát roli při předcházení extrémním nárůstům cen a při stabilizaci trhu.
- (8) Podle nařízení (EU) 2022/2576 [...] Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura ACER“) [...] **vypracovávají a zveřejňují**[...] denní odhady ceny zkapalněného zemního plynu (LNG) a denní referenční hodnotu LNG na základě údajů o transakcích na trhu s LNG, které [...] **má** agentura ACER systematicky shromažďovat a zpracovávat. Odhady ceny LNG a referenční hodnota pro LNG poskytly trhu větší transparentnost, a tím se zvýšila schopnost účastníků trhu zajistit si dodávky LNG za konkurenceschopné ceny. Komise ve zprávě konstatovala, že odhady ceny LNG a stanovení referenční hodnoty pro LNG se ukázaly jako užitečné při stabilizaci trhu.

- (9) Nařízení (EU) 2022/2576 obsahuje řadu ustanovení o bezpečnosti dodávek a solidaritě pro případ stavu nouze v oblasti plynu, aby bylo možné lépe koordinovat organizaci opatření energetické solidarity v nouzových situacích. [...] Kapitola IV **nařízení (EU) 2022/2576** dočasně doplnila nařízení (EU) 2017/1938, a to zejména tím, že se mechanismus solidarity standardně použije v případě neexistence dvoustranných dohod, a také rozšířením mechanismu solidarity na LNG a kritické objemy plynu k zabezpečení dodávek elektřiny. Kromě toho se v **nařízení (EU) 2022/2576 stanoví dočasná opatření ke snížení zbytné spotřeby chráněných zákazníků a záruky pro přeshraniční toky** [...]. V závěru zprávy je uvedeno, že ustanovení o dočasném zabezpečení dodávek a solidaritě se ukázala jako přínosná pro předcházení krizím v oblasti plynu a jejich zmírňování a pro usnadnění úsilí o snižování poptávky.
- (10) Závěr zprávy, podle něhož přetrvávají vážné potíže pro bezpečnost dodávek energie do Unie, stále platí. Celosvětová situace na trhu s plynem zůstává velmi napjatá. Ceny plynu jsou stále výrazně vyšší než před krizí, což má nevyhnutelné důsledky pro kupní sílu občanů Unie a konkurenceschopnost podniků v Unii. Dalším aspektem současné situace je volatilita na trhu s **plynem**. Nedávné případy výrazných výkyvů v létě a na podzim **roku 2023**, způsobené událostmi, jako byla stávka v australských zařízeních LNG nebo přerušení provozu plynovodu Balticconnector, ukazují, že trhy jsou stále křehké a zranitelné i vůči relativně malým šokům v oblasti poptávky a nabídky. Probíhající krize na Blízkém východě představuje další významné geopolitické riziko s možným dopadem na ceny a dodávky plynu. Za těchto podmínek může strach z nedostatku vyvolat rozsáhlé reakce s vážnými dopady na ceny.

- (11) Vzhledem k výraznému poklesu dovozu ruského plynu z plynovodů v uplynulém roce je dostupnost dodávek plynu do Unie ve srovnání s **úrovněmi** [...] před krizí značně omezená. Při současné úrovni dovozu plynu přiváděného plynovody se očekává, že dovoz z Ruska do Unie bude činit přibližně 20 **miliard** [...] **metrů krychlových**, pokud nebude tento nespolehlivý dovoz přerušen úplně. To by **představovalo** [...] pokles o přibližně 110 **miliard metrů krychlových** [...] oproti roku 2021. Toto snížení znamená riziko, že v Unii dojde k nedostatku plynu.
- (12) Globální trhy s plynem jsou v současné době velmi napjaté a očekává se, že [...] **tato situace** ještě určitou dobu potrvá. Celosvětová nabídka LNG v posledních dvou letech **rostla** jen mírně, a to z důvodu omezeného zvyšování kapacit pro zkapaňování, odstávek nejdůležitějších vývozních zařízení a klesajících dodávek vstupního plynu do zařízení na zkapaňování zemního plynu. Významná nová kapacita na zkapaňování pro účely LNG **by měla být zprovozněna** [...] až v průběhu roku 2025. Proto **se očekává**, že rovnováha na trzích bude i nadále v nejbližší budoucnosti nejistá. Tato situace má negativní dopady na ceny plynu, které jsou sice nižší než maximum zaznamenané v létě 2022, ale i nadále zůstávají více než dvojnásobné **oproti** [...] cenám před krizí.
- (13) Vzhledem k současným napjatým podmínkám na trhu mohou ceny opět vzrůst v důsledku nepředvídatelných událostí a náhlých šoků, jako je oživení poptávky po LNG v Asii, které [...] **by mohlo snížit** dostupnost plynu na světovém trhu s plynem, chladná zima, která by mohla vést k nárůstu poptávky po plynu až o 30 **miliard metrů krychlových**, extrémní povětrnostní podmínky, které by mohly ovlivnit výrobu energie ve vodních a v jaderných elektrárnách v důsledku nízké hladiny vody, a následně **pak vést ke** zvýšení poptávky po výrobě energie v elektrárnách plynových, další narušení kritických infrastruktur, [...] **jakými** **byly například** sabotážní akce proti plynovodům NordStream v září 2022 a narušení plynovodu Balticconnector v říjnu 2023 a zhoršení geopolitického prostředí a ohrožení v dodavatelských regionech, například v souvislosti s krizí na Blízkém východě.

- (14) Vzhledem k současné napjaté rovnováze mezi nabídkou a poptávkou by i mírné narušení dodávek plynu, nebo dokonce pouhá hrozba takového narušení mohly mít dramatický dopad na trh s plynem a mohly by způsobit vážné a trvalé škody hospodářství a občanům Unie.
- (15) Současná krize vystavuje celou Unii riziku nedostatku energie a vysokých cen energie. Přetrvávající vážné potíže, které stále ovlivňují bezpečnost dodávek plynu do Unie, jakož i případné nové další potíže a úroveň cen plynu mohou mít negativní dopad na hospodářskou situaci, konkurenceschopnost průmyslu a kupní sílu občanů.
- (16) Vzhledem k tomu, že Unie je jednotným trhem, by nedostatek plynu v jednom členském státě měl závažné důsledky ve všech ostatních členských státech, a to kvůli nedostatku fyzických dodávek plynu, kolísání cen nebo narušení průmyslových řetězců v důsledku možných omezení konkrétních odvětví v jednom členském státě. Kromě toho mohou všechny členské státy v duchu solidarity přispět k dalšímu snižování rizika nedostatku energie, a pomoci tak omezit kolísání cen plynu.
- (17) Prodloužení doby použitelnosti nařízení (EU) 2022/2576 představuje výjimečné a časově omezené opatření v reakci na přetrvávající a nové závažné potíže v oblasti dodávek energie, které s sebou nesou riziko bezprostředně hrozící krize. Prodloužení jednoznačně sníží volatilitu trhů a posílí solidaritu.

- (18) Je třeba jednat okamžitě. Neproloužení doby použitelnosti nařízení 2022/2576, které přestane platit dne 30. prosince 2023, by znamenalo riskovat změnu stabilizované, ale křehké situace, které Unie dosud dosáhla, a zhoršila by se odolnost vůči pravděpodobnému budoucímu vývoji, jako je úplné zastavení dovozu ruského plynu. Prodloužení doby použitelnosti nařízení (EU) 2022/2576 je rovněž v souladu s plánem „RepowerEU“⁶, **jak oznámila Komise ve svém sdělení ze dne 18. května 2022**, jehož cílem bylo chránit občany a hospodářství Unie před nadměrnými cenami a nedostatkem dodávek energie.
- (19) Přetrvávající napětí v oblasti dodávek energie odůvodňuje prodloužení **doby použitelnosti** ustanovení o agregaci poptávky a společném nákupu v nařízení (EU) 2022/2576, neboť tato ustanovení pomáhají zajistit rovnější přístup podniků v členských státech k novým nebo dodatečným zdrojům plynu. [...] **Uvedená ustanovení** pomáhají také zajistit lepší podmínky, než jaké by jinak platily pro podniky nakupující plyn prostřednictvím poskytovatele služeb, a tím přispívají k bezpečnosti dodávek energie.
- (20) Prodloužení **doby použitelnosti** ustanovení o agregaci poptávky a společném nákupu by posílilo solidaritu Unie při nákupu a distribuci plynu. V duchu solidarity podpoří prodloužená dostupnost agregace poptávky a společného nákupu zejména ty podniky, které dříve nakupovaly plyn pouze nebo převážně od ruských dodavatelů, tím, že jim pomůže získat dodávky od jiných dodavatelů nebo poskytovatelů zemního plynu za výhodných podmínek.

⁶ [...] [...]

- (21) V zájmu podpory účastníků trhu během letošní zimy a příští sezóny plnění zásobníků plynu by měla být zajištěna kontinuita fungování [...]AggregateEU[...]. To zahrnuje možnost prodloužení stávající smlouvy s poskytovatelem služeb v souladu s nařízením **Evropského parlamentu a Rady** (EU, Euratom) 2018/1046⁷.
- (22) S ohledem na výhody pro spotřebitele, cenovou stabilitu a bezpečnost dodávek energie je rovněž opodstatněné prodloužení **doby použitelnosti** ustanovení **nařízení (EU) 2022/2576**, kterými se zavádí mechanismus pro řízení vnitrodenní volatility a odhady ceny [...] **LNG** a stanovení referenční hodnoty pro LNG.
- (23) Vzhledem k výše uvedeným přetrvávajícím rizikům týkajícím se stabilních dodávek plynu je rovněž vhodné prodloužit **dobu použitelnosti** ustanovení pro případ stavu nouze v oblasti plynu [...] o další rok v souladu se zjištěními zprávy o pozitivním účinku **uvedených** ustanovení. Hodnoty kritických objemů plynu uvedené v příloze I zůstávají v platnosti po dobu prodloužené doby použitelnosti [...] nařízení **(EU) 2022/2576** do konce roku 2024.

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>).

- (24) Prodloužení doby použitelnosti nařízení (EU) 2022/2576 by mělo být dočasné a[...] mělo by vstoupit v platnost dne 31. prosince 2023, aby se zajistilo nepřetržité uplatňování příslušných ustanovení, a mělo by trvat jeden rok[...] do 31. prosince 2024. Prodloužení o jeden rok je nezbytné a přiměřené vzhledem k přetrvávající povaze vážných obtíží v oblasti dodávek energie a z toho plynoucím rizikům týkajícím se cen a bezpečnosti dodávek energie, jež budou pravděpodobně trvat přinejmenším po celý rok 2024. **Vzhledem k tomu, že objemy plynu agregované prostřednictvím platformy pro agregaci poptávky do října 2023 již trojnásobně překročily požadované objemy, [...] nemělo by prodloužení doby použitelnosti nařízení (EU) 2022/2576 [...] zahrnovat povinnou účast na agregaci poptávky.**
- (25) Nařízení (EU) 2022/2576 by se proto mělo použít do 31. prosince 2024.
- (26) Jelikož cíle tohoto nařízení nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, avšak může jej být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku toto nařízení nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (27) Nařízení (EU) 2022/2576 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Změny nařízení (EU) 2022/2576

Nařízení (EU) 2022/2576 se mění takto:

(1) V článku 5 se [...] odstavec 5 nahrazuje tímto:

„Komise může poskytovatele služeb požádat, aby poskytl veškeré informace nezbytné pro plnění úkolů stanovených v článku 7.“;

(2) Článek 10 se zrušuje;

([...])3) V článku 31 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Použije se do 31. prosince 2024.“;

([...])4) [...]Příloha I se mění takto:

a) v části a) se poznámka pod čarou 1 nahrazuje tímto:

„Údaje v příloze I částech a) a b) vycházejí z údajů ze zimního posouzení přiměřenosti zdrojů podle článku 9 nařízení (EU) 2019/941 vypracovaného Evropskou sítí provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (ENTSO-E), s výjimkou Malty, v jejímž případě se výroba elektřiny opírá výhradně o dodávky LNG bez významných skladovacích kapacit. Vzhledem ke specifčnosti plynu s nízkou výhřevnou hodnotou by hodnoty pro Nizozemsko uvedené v této tabulce měly být vynásobeny přepočítacím koeficientem 37,89 a následně vyděleny 35,17. Příloha I část a) představuje jednotlivé měsíční objemy vypočítané ENTSO-E za období od prosince 2022 do března 2023; údaje v příloze I části b) za měsíce duben 2023 až prosinec 2024 představují průměr hodnot za období od prosince 2022 do března 2023.“;

([...])b) v části b)[...] se záhlaví [...] nahrazuje tímto:

„Maximální kritické objemy plynu pro zabezpečení dodávek elektřiny podle článku 23 na období od dubna 2023 do prosince 2024 (hodnoty v milionech metrů krychlových):“.

Článek 2

Vstup v platnost [...]

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 31. prosince 2023.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V [...]... dne ...

Za Radu

předseda/předsedkyně
